Jaarstukken 2022

Gemeente Uithoorn

Samenleving

1.1 Deelprogramma Sport, Cultuur en Onderwijs 22

1.2 Maatschappelijke ondersteuning 26

1.3 Werk en Inkomen 35

1.4 Veiligheid 40

Gemeente Uithoorn

Visie

Onze inwoners ervaren onze samenleving als levendig en nemen hier actief aan deel. Inwoners zijn optimaal zelfredzaam en kunnen zoveel mogelijk meedoen in de maatschappij. Inwoners die dat nodig hebben krijgen passende zorg en voorzieningen geboden die de kwaliteit van leven vergroot. Jeugd groeit kansrijk, gezond en veilig op in Uithoorn. We zetten in op voorkomen van geweld, overlast en onveilige situaties; we vergroten daarbij de inwonersbetrokkenheid en zetten in op voorkomen van escalatie van complexe casussen.

Dit zijn de maatschappelijke effecten die we willen bereiken binnen het programma Samenleving. Dat programma bestaat uit de deelprogramma's 'sport, cultuur en onderwijs', 'maatschappelijke ondersteuning', 'werk en inkomen' en 'veiligheid'. De afgelopen jaren is voor veel van deze terreinen een nieuwe inhoudelijke richting vastgesteld door de gemeenteraad in onder meer de armoedenota, het integrale veiligheidsbeleid, het gezondheidsbeleid, de cultuurnota, het koersplan sociaal domein, de nota inburgering, de nota re-integratie en de sportnota. In 2022 lag binnen het programma Samenleving de nadruk op de (verdere) uitvoering van dit vastgestelde beleid.

Kaderstellende beleid notities

- Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Uithoorn 2017
- Beleid op armoede- en Schuldhulpverlening 2019 - 2022
- Beleidsregels Jeugdhulp Uithoorn 2015
- Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2017
- Beleidsregels re-integratie Uithoorn 2015
- Beleidsregels verlaging bijstandsnorm Uithoorn 2015
- Koersplan sociaal domein 2020-2023
- Gezondheidsnota ‘Uithoorn gezonder en gelukkiger’ 2018-2022
- Handhavingsverordening Inkomensvoorzieningen Uithoorn 2015
- Integraal Veiligheidsbeleid 2019 - 2022. Veilig zijn en veilig blijven
- Cultuurnota 2020 - 2023
- Regioplan huiselijk geweld en kindermishandeling 2020- 2024 Amsterdam- Amstelland
- Re-integratieverordening Participatiewet Uithoorn 2017
- Re-integratienota “Iedereen telt mee" 2021-2025
- Beleidsnota nieuwe wet inburgering ‘Investeren in Inburgeren, Integreren en Participeren’ (2020-2024)
- Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijs 2020-2036
- Nota 'Sport verenigt! 2021-2028'
- Verordening Declaratiefonds
- Verordening individuele studietoeslag en individuele inkomenstoeslag Uithoorn 2015
- Verordening Jeugdhulp Uithoorn 2022
- Verordening Loonkostensubsidie Participatiewet Uithoorn 2017
- Verordening maatschappelijke ondersteuning Uithoorn 2020
- Verordening Participatieplatform Sociaal domein Uithoorn 2015
- Verordening studie inkomenstoeslag
- Verordening Tegenprestatie Uithoorn 2015
- Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Uithoorn 2015

1.1 Deelprogramma Sport, Cultuur en Onderwijs

1.1.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Inwoners en vrijwilligersorganisaties kunnen zichzelf zo veel mogelijk zelf redden/ bedruipen (zelfredzaam).
2. Inwoners zijn betrokken bij de gemeenschap en vormen daarmee een vangnet voor inwoners die dat nodig hebben.
3. Inwoners hebben voldoende mogelijkheden voor ontwikkeling, ontspanning en plezier.
4. Kinderen groeien zorgeloos, gezond, veilig en zo veel mogelijk in hun eigen omgeving op.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Vergroot het gebruik van sport-, cultuur- en onderwijsvoorzieningen.
- Versterk het preventieve netwerk en breng dit dichter bij de inwoners.
- Vergroot waar nodig de zelfredzaamheid.
- Stimuleer een gezonde leefstijl.

Acties - Welke acties zouden we daarvoor uitvoeren?

Uitvoeren van de sportnota 'Sport verbindt' 2021-2028

De nota 'Sport verenigt' 2021-2028 van de gemeente Uithoorn is in 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. Uitgangspunt in de nota is dat we sporten en bewegen faciliteren, ondersteunen en mogelijk maken voor iedereen. Een van de uitvoeringsplannen die hieruit voort kwam was een brede inventarisatie van het beweegaanbod. Een onderzoeksbureau heeft het huidige aanbod, middels een lijst en kaart, inzichtelijk gemaakt. Daarnaast zijn er aanbevelingen gedaan om de informatie over het sport- en beweegaanbod te centraliseren. Aan de hand van deze inzichten wordt er in 2023 gezocht naar een geschikt medium.

Uitvoeren cultuurnota

De cultuurnota is opgebouwd uit de vier pijlers Erfgoed, Kunst en Cultuur als middel, Cultuureducatie en Kunst in de openbare ruimte. Belangrijk is om de verbinding ook met andere beleidsvelden te vinden. Hiertoe is een tweemaandelijks overleg met de beleidsvelden sport, welzijn en zorg, armoede en onderwijs. Vanuit Cultuureducatie is onder andere een eerste stap gezet om zowel binnen- als buitenschools de kinderen in aanraking te laten komen met bijvoorbeeld muziek.

In 2022 is goed gebruik gemaakt van de subsidieregeling voor het behoud van monumenten. Eigenaren van monumenten weten inmiddels de weg hiernaar toe te vinden. Daarmee kunnen we kwalitatief hoogwaardige monumenten in stand houden.

Kunstwacht heeft in 2022 uitvoering gegeven aan het onderhoudsplan. Beelden zijn schoongemaakt, gerepareerd en sommige zijn verplaatst om beter zichtbaar te zijn. Begin 2022 is een nieuw beeld, De Ontmoeting, geplaatst aan Op de Klucht. Ook hiervoor is de Klankbordgroep verantwoordelijk.

In september 2022 is een tweede cultuurmarkt georganiseerd. Tijdens de cultuurmarkt kunnen alle culturele instellingen en verenigingen zich presenteren en nieuwe leden werven. Tevens is de website www.cultuurplatformuithoorndekwakel.nl gelanceerd. De website biedt een vindplaats tot alles wat met cultuur te maken heeft. De website is nog niet volledig gevuld maar hier wordt door de klankbordgroep aan gewerkt.

Afronding van de bouw van Multifunctionele accommodatie (MFA)de Scheg

De nieuwe MFA Scheg is in 2022 opgeleverd, zie ook tekst bij het programma Organiseren / Vastgoed.

Voorkomen en beperken van taalachterstanden

Het onderwijsachterstandenbeleid bij de gemeente Uithoorn is gericht op een integrale aanpak voor een brede doelgroep. Naast de wettelijk verplichte aanpak van taalachterstanden voor de doelgroep 2,5 tot 4 jarigen: VVE (voor- en vroegschoolse educatie) heeft de gemeente er enige jaren geleden al voor gekozen om ook kinderen met een achterstand op het sociaal- emotionele vlak te begeleiden binnen het VVE programma. Alle kinderopvangorganisaties in Uithoorn doen mee aan het VVE programma.

In 2022 was veel aandacht voor de Oekraïense kinderen die in het afgelopen jaar naar Nederland zijn gekomen. Alle kinderen tot 12 jaar hebben een plek gekregen in de kinderopvang of op de ITK (Internationale Taalklas). In 2022 zijn twee Taalklassen gestart. Leerplichtige kinderen van 13 en ouder zijn opgevangen binnen de regionale ISK(Internationale Schakelklas). Gezien het groot aantal kinderen dat hier gebruik van maakt in de regio heeft het Alkwin Kollege besloten om ook een klaslocatie beschikbaar te stellen.

Verder inhoud en vorm te geven aan ‘passend onderwijs en zorg’

Er is gewerkt aan het verder versterken van passend onderwijs en zorg. Zo is er eerder een bijeenkomst georganiseerd met de basisscholen en de gemeentelijke instellingen om de samenwerking te verbeteren. Recent is er een bijeenkomst geweest met de basisscholen en de samenwerkingspartijen in de leeftijd 0-6 jaar om de samenwerking te verbeteren. Daarnaast heeft het samenwerkingsverband basisonderwijs en voortgezet onderwijs de opdracht gekregen om te werken naar meer inclusiviteit. Dit is ook een onderwerp binnen de gemeente Uithoorn. Inclusiviteit beslaat hier niet alleen het onderwijs maar is ook breder zoals bijvoorbeeld de huisvesting. Hoe kunnen we inclusief in één gebouw werken? Ook de verbinding onderwijs-zorg is belangrijk bij meer inclusiviteit in het onderwijs.

Overige acties

Uitvoeren sportakkoord

In 2020 is het Sportakkoord ondertekend om uitvoering te geven aan de volgende vier thema's: ‘Iedere Uithoornaar kan sporten en bewegen’, ‘Vitale aanbieders, sterke verenigingen’, ‘Vreedzame en positieve sportcultuur’ en ‘Gezonde leefstijl en vaardig in bewegen’. De Rijksbijdrage van 2022 (€ 20.000 is medio 2022 met € 17.000 verhoogd. Hier is door de gemeente samen met de lokale aanjager van het Sportakkoord op ingespeeld door binnen de thema’s extra initiatieven uit te rollen.

In 2022 is de ‘Sporthopper’ ontwikkelt waarmee alle basisschoolleerlingen drie keer gratis bij verenigingen mochten meetrainen. Basisschoolleerlingen hebben daarnaast meegedaan aan een tekenwedstrijd om meer aandacht te vragen voor het thema ‘in beweging naar school’. In samenwerking met de afdeling veiligheid zijn er spandoeken ontworpen om kinderen op te roepen om met de fiets, step of lopend naar school te komen. Verder hebben veel vakleerkrachten op de basisscholen een beweegscan (MQ scan) afgenomen om de motorische vaardigheden van kinderen in kaart te brengen. Kinderen die minder goed scoren kunnen deelnemen aan extra beweeglessen.

De sportverenigingen zijn met elkaar een traject gestart rondom ‘de positieve sportvereniging’. Er is een theatervoorstelling voor bestuurders en trainers geweest en de

bestuurders nemen deel aan een programma, bestaande uit trainingen en instructievideo's, in samenwerking met de gemeente Amsterdam. In 2021 zijn inwoners opgeroepen om een beweeginitiatief in te dienen. Hieruit is het idee gekomen om een beweegroute te ontwerpen. In 2023 wordt de route geopend. Tot slot is er in 2021 al hard gewerkt aan het rookvrij maken van alle sportparken. Dit initiatief is niet onopgemerkt gebleven en zorgde ervoor dat dit initiatief vanuit het sportakkoord in 2022 genomineerd is voor de Rookvrij Award van de GGD Amsterdam.

Onderhoud sportparken

Als gemeente hebben we op het gebied van sport een faciliterende rol en zorgen we, aan de hand van het meerjarenonderhoudsplan, voor kwalitatief goed onderhouden sportaccommodaties. In 2022 is veld 3 van Qui Vive volledig gerenoveerd en is er gestart met de renovatie van het honkbalveld van Thamen. Zie ook de aanvullende tekst in de paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen'.

Onderwijshuisvesting

Met de schoolbesturen van de Brede School Legmeer is in 2022 een plan gemaakt om het huisvestingstekort te verhelpen. Inmiddels is hiervoor MOC Kabouterhuis tijdelijk verhuisd naar A.van Schendellaan 51/51A. Als de nieuwbouw van kindcentrum de Vuurvogel gereed is verhuizen zij naar deze nieuwe locatie. Met het schoolbestuur van de Praktijkschool Uithoorn is afgesproken dat zij in de zomer van 2023 uit de Brede School verhuizen naar het hoofdgebouw op het Legmeerplein. Hiervoor wordt eerst de Praktijkschool intern verbouwd. Hiermee is het huisvestingstekort in de Brede School verholpen. De bestekken voor vervangen van het klimaatsysteem in de Brede School zijn opgesteld. De realisatie vindt naar verwachting plaats in 2023.

De nieuwbouwplannen voor Vakcollege Thamen en basisschool De Vuurvogel zijn beiden in voorbereiding, dit gebeurt in overleg met de schoolbesturen. Wanneer de voorstellen gereed zijn worden ze ter besluitvorming aan u voorgelegd.

1.1.2 Indicatoren

Relatief verzuim per 1.000 leerlingen

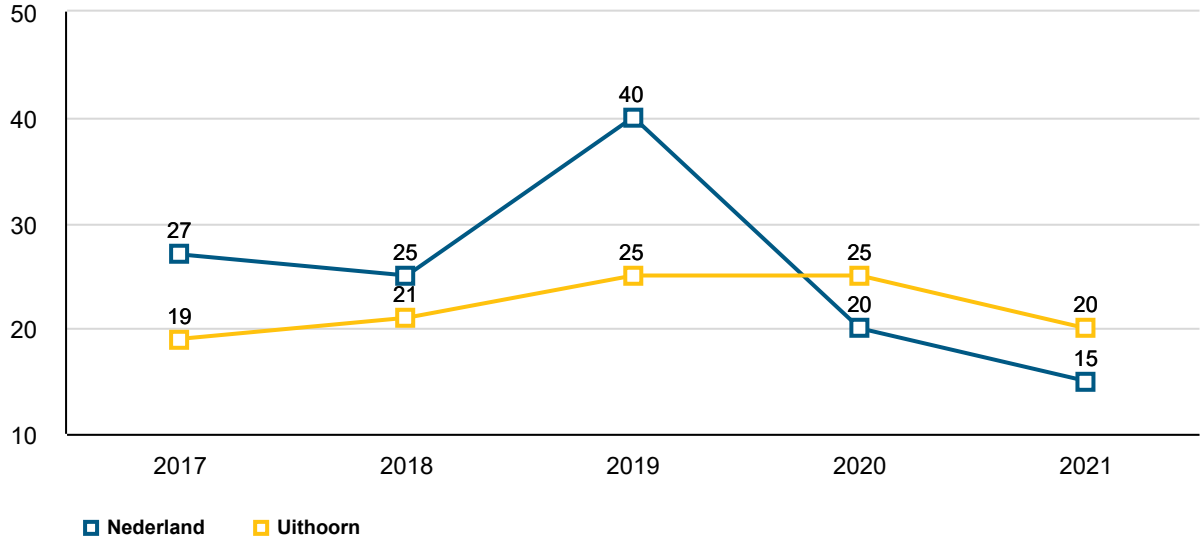

1.1.3 Overzicht baten en lasten

Sport, cultuur en onderwijs	R2021	B2022 primitief	B2022 na wijziging	R2022	Saldo
Lasten	3.399	3.541	3.763	3.454	309
Baten	950	973	1.031	807	-224
Saldo baten en lasten	-2.449	-2.568	-2.732	-2.646	86
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	156	6	6	6	-
Saldo reserves	156	6	6	6	-
Saldo	**-2.293**	**-2.561**	**-2.726**	**-2.640**	**86**

Lasten

Lagere lasten voor Kinderopvang (€ 0,05 miljoen). Het oude beleid is ingebed. De komende nieuwe periode wordt een impuls gegeven aan de 0 – 6 jarigen door onder andere het versterken van de doorgaande lijn richting basisschool. Een deel van de kinderen die op de voorschoolse educatie (ve) zitten blijken meer uitdagingen te hebben dan op alleen lees gebied. Dit moest eerst in kaart gebracht worden om beleid op te kunnen ontwikkelen. Hier wordt in 2023 een start meegemaakt en dit wordt gefinancierd uit de gelden voor de Kinderopvang.

Lagere lasten als gevolg een lagere toerekening aan interne uren en doorbelasting vanuit de bijdrage Duo+ voor dit deelprogramma (€ 0,03 miljoen).

Daarnaast zijn er lagere uitgaven die samenhangen met inkomensoverdrachten vanuit het Rijk (Specifieke uitkeringen) van per saldo € 0,21 miljoen. De toelichting staat verder uitgewerkt bij de verschillenanalyse aan de batenzijde van dit deelprogramma.

Lagere lasten door diverse kleine verschillen (€ 0,05 miljoen) kleiner dan € 0,1 miljoen

Tot slot hogere lasten (€ 0,03 miljoen) door diverse overige kleine verschillen kleiner dan € 0,1 miljoen

Baten

De lagere baten hebben voornamelijk betrekking op een viertal inkomensoverdrachten vanuit het Rijk met betrekking tot Specifieke uitkeringen (SPUK). Deze specifieke uitkeringen hebben een bestedingsdoel, waar ook uitgaven tegenover staan. Eventueel niet bestede middelen mogen conform de regelingen een volgend jaar worden ingezet. De specifieke uitkeringen hebben dus per saldo een neutraal effect op het rekeningsresultaat.

In 2022 zijn er meer inkomsten voor Onderwijsachterstandenbeleid (€ 0,09 miljoen) en de regeling Stimulering Sport btw (€ 0,02 miljoen). Hier tegenover staat eenzelfde bedrag aan hogere uitgaven voor beide regelingen.

Daarnaast zijn er lagere inkomsten voor het Nationaal Programma Onderwijs (€ 0,29 miljoen) en het Sport- en preventieakkoord (€ 0,03 miljoen). Deze lagere inkomsten houden verband met eenzelfde bedrag aan lagere uitgaven. De niet bestede inkomsten kunnen volgend jaar worden ingezet.

Lagere baten door diverse overige kleine verschillen (€ 0,01 miljoen).

1.2 Maatschappelijke ondersteuning

1.2.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Inwoners zijn zelfredzaam.
2. Inwoners kunnen zo veel mogelijk meedoen in de maatschappij.
3. Inwoners die dat nodig hebben krijgen passende zorg en voorzieningen geboden die de kwaliteit van hun leven vergroot.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

1. Signaleer eerder en pleeg passende interventies om potentiële problemen te voorkomen.
2. Sluit de zorg en ondersteuning beter aan op de vraag.
3. Vereenvoudig de integrale toegang tot ondersteuning voor inwoners.

Toelichting: Maatschappelijke ondersteuning bevat tevens de jeugdzorg.

Acties - Welke acties zouden we daarvoor uitvoeren?

Koersplan sociaal domein

Aan de projecten die omschreven zijn in het koersplan sociaal domein is ook in 2022 verder uitvoering gegeven. Op het gebied van communicatie en verbinding is er weer een webinar georganiseerd, zijn er twee koerskranten uitgegeven en is de sociale kaart doorontwikkeld tot een compleet en overzichtelijke product. Verder lag in 2022 de focus op het werken volgens de koerswaarden ‘Mensgericht’, ‘Integraal’ en ‘Samen’, waarbij niet alleen werd gekeken naar de interne organisatie, maar ook naar samenwerking middels een actieonderzoek van Movisie en st. Reindert naar ketensamenwerking in sociaal domein.

Implementatie nieuw contract trapliften

In 2022 heeft de implementatie van de nieuwe contracten trapliften plaatsgevonden. Dit heeft volgens planning en zonder bijzonderheden plaats gevonden.

Eerste subsidie Uithoorn voor Elkaar op basis van vernieuwd programma

In 2022 zijn we gestart met een nieuwe 3-jarige subsidie periode voor de netwerkorganisatie Uithoorn voor Elkaar. Dit jaar heeft de focus gelegen op het verbeteren van de integrale samenwerking tussen de verschillende partijen, het vergroten van de zichtbaarheid in de wijk, het aannemen van een outreachende werkwijze en het opzoeken van andere partners in het preventieve voorveld.

Hierin zijn grote stappen gezet. Zo is het informatie en adviespunt officieel geopend in de Kuyper in de wijk Thamerdal, zijn de financiële cafés drukker bezocht dan ooit, is er een integrale manager aangesteld en worden er is samenwerking met vrijwilligers tal van activiteiten georganiseerd om de sociale cohesie te versterken. Voor het aankomend jaar zullen we ons met name richten op het verbeteren van de ketensamenwerking binnen het sociale domein.

Effectuering nieuwe contracten Specialistische Jeugdhulp

Uithoorn is gezamenlijk met drie andere gemeenten (Amsterdam, Diemen en Ouder-Amstel) en tien kernpartners HJSH met ingang van 2022 een taakgerichte samenwerking aangegaan. Hierin worden jaarlijks afspraken gemaakt over de uitvoering van de hoog

specialistische jeugdhulp, zoals over het lumpsumbedrag per kernpartner en het verwachten aantal jeugdigen (per zorgvorm) dat in een jaar bereikt wordt.

Met elkaar in samenhang brengen enkelvoudige specialistische jeugdhulp en hoogspecialistische jeugdhulp

De gemeenten en de 10 kernpartners hebben een gezamenlijke ontwikkelagenda Jeugd opgesteld. Op basis van een gedeeld toekomstbeeld geeft de ontwikkelagenda overzicht in de concrete opgaven die voorliggen en welke partijen de leiding nemen in de uitwerking van een bepaalde opgave. De centrale doelstelling hierbij is dat de onderwerpen direct en concreet bijdragen aan een betere ondersteuning van de jeugdige en zijn of haar gezin/leefomgeving. Leidende principes zijn integrale hulp voor de meest kwetsbare gezinnen, versterken de sociale basis, als duurzaam fundament voor opgroeien en opvoeden, gebiedsgerichte organisatie, zo thuis mogelijk en een lerend systeem in gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Voortzetting samenwerking verschillende organisaties binnen segment A

In 2022 is voor het tweede jaar de samenwerking met de drie partijen MOC Kabouterhuis, Altra en Levell voortgezet. In 2022 is gewerkt de positionering van de Jeugspecialisten en het uitvoeren van kortdurende consulten en het adviseren bij lopende trajecten van andere partijen. Het werkveld weet de Jeugdspecialist steeds beter te vinden. Ook is gewerkt aan de doorgeleiding van de Ouder en Kind adviseurs die lichte opvoedondersteuning bieden naar de Jeugdspecialisten. Zichtbaar is dat alle drie de partijen waarbinnen de Jeugdspecialisten werken hun eigen expertise op maat in kunnen zetten in Uithoorn. Denk hierbij aan trajecten over de seksuele ontwikkeling waar veel vraag naar is maar ook preventieve voorlichtingen en trainingen op het gebied van weerbaarheid of bij de overstap van basis naar voortgezet onderwijs.

Uitvoering geven aan de acht afspraken uit het Preventieakkoord

Vanuit het landelijke Preventieakkoord is in 2021 in Uithoorn succesvol een lokaal preventieakkoord opgesteld. In 2022 zijn er op basis van de uitvoeringsagenda door meerdere betrokken maatschappelijke organisaties activiteiten ondernomen.Er is ingezet op Welzijn op Recept, het tegengaan van eenzaamheid, beter gebruik maken van de beweegvriendelijke ruimte, de rookvrije generatie en kinderen op gezond gewicht.

Doordecentralisatie Beschermd Wonen

Eind juni 2022 is door staatssecretaris Van Ooijen en de VNG commitment uitgesproken voor de doordecentralisatie Beschermd Wonen per 2024, nadat eerder in februari 2022 besloten was tot uitstel. Het Kabinet heeft het wetsvoorstel ‘Woonplaatsbeginsel Beschermd Wonen’ inmiddels ingediend bij de Tweede Kamer. Zoals vastgelegd in het Regioplan Amstelland Beschermd wonen en dak- en thuisloosheid ‘Een nieuwe start in Amstelland’ is voor de doordecentralisatie in de regio Amsterdam-Amstelland gekozen voor het leidende principe: lokaal wat kan, regionaal wat moet en subregionaal waar nodig.

In opdracht van de Amsterdam-Amstelland gemeenten heeft Adviesbureau CQ Procesmanagent het zorglandschap in Amstelland in beeld gebracht en inzichtelijk gemaakt welke instrumenten er zijn in de regio die dak- en thuisloosheid kunnen voorkomen. Daarnaast is advies uitgebracht over het inrichten van de lokale toegang.

De volgende stap die nu gezet wordt is het opstellen en uitvoeren van een transitieplan. Hierbij is het doel om te komen tot een samenhangend zorgaanbod voor kwetsbare mensen in de regio Amsterdam-Amstelland. Deze doordecentralisatie wordt afgestemd met de

transitieperiode van de implementatie van de inkoop (planning start nieuwe contracten is 1 juli 2023).

Vinden permanente locatie Scouting Admiralengroep Uithoorn

In de raad van 3 februari 2022 werd besloten om de locatie tussen het noordelijke parkeerterrein en het voormalige waterreservoir aan te wijzen als locatie voor herhuisvesting van Scouting Admiralengroep en een investeringskrediet toe te kennen voor o.a. het bouwrijp maken van de gronden onder voorwaarde van een vastgesteld bestemmingsplan.

In het voorjaar van 2022 is de Scouting gestart met het maken van een ontwerp voor deze nieuwe locatie en is ook gestart met de benodigde onderzoeken ten behoeve van het ontwerpbestemmingsplan. Verwacht wordt dat de bestemmingsplanprocedure in 2023 Q2 gestart zal kunnen worden en het bestemmingsplan 2023 Q4 aan de raad kan worden voorgelegd. Uitvoering wordt verwacht in 2024.

Overige acties

Wachtlijsten Wmo

Vanwege de groei van het aantal meldingen is er sprake van verhoogd werkdruk en zijn er wachtlijsten ontstaan. Er is extra menskracht ingezet maar door de benodigde inwerktijd was het voor hen niet mogelijk om direct de wachtlijsten weg te werken. We hebben op korte termijn en lange termijn acties ondernomen. Om het probleem op korte termijn op te lossen is besloten ambtshalve te beschikken van eenvoudige en enkelvoudige Wmo meldingen die zich daar voor lenen. Voor op de lange termijn is een verkort werkproces ontwikkeld. Indien de cliënt reeds bekend is bij DUO+ volstaat een verkort ondersteuningsplan

Beleidsregels Wmo

In 2022 is het proces doorlopen om te komen tot nieuwe beleidsregels voor de Wmo. Deze beleidsregels zijn opgesteld met de waarden van het Koersplan Sociaal Domein: mensgericht, integraal en samen. Ook zijn we bij het opstellen van de beleidsregels uitgegaan van regelluw werken en de omgekeerde toets.

Opvang vluchtelingen uit Oekraïne

In februari 2022 begon Rusland een oorlog tegen Oekraïne. De oorlog sleept nog altijd voort. Talloze mensen raakten ontheemd en sloegen op de vlucht. De Europese Commissie heeft de Tijdelijke Beschermingsrichtlijn geactiveerd om personen die Oekraïne ontvluchten tijdelijk te beschermen. Dit geeft hen recht op tijdelijk verblijf in de EU met onder andere recht op sociale bijstand, toegang tot onderwijs en de arbeidsmarkt. In het verlengde daarvan is vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid begin maart een opdracht aan de veiligheidsregio's gegeven voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. De veiligheidsregio's kregen daarmee een coördinerende rol in de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. In de maanden die volgden kregen de veiligheidsregio's opdracht om nog meer opvangplekken te organiseren. Als gevolg hiervan kregen de gemeentes een taakstelling toebedeeld naar gemeentegrootte. In eerste instantie ging het om crisisnoodopvangplekken voor 6 weken maar al snel ging dat over in semi-permanente opvangplekken.

Op 1 april is een noodwet in werking getreden waarbij de wettelijke taak om (de voorbereiding van) opvang te organiseren belegd is bij burgemeesters. Daarbij gaat het niet alleen om het beschikbaar stellen van locaties, maar ook om allerlei randvoorwaarden daarom heen. Denk bijvoorbeeld aan goede opvangomstandigheden, medische zorg, onderwijs en voedsel, maar ook aan registratie, coördinatie tussen hulpinitiatieven en

publiekscommunicatie. Rond de zomer is er een crisissituatie in de asielopvang ontstaan, asielzoekers konden niet meer in het AZC terecht. Gemeenten werd opgeroepen een bijdrage te doen in deze humanitaire crisis. De gemeenteraad heeft in november uitgesproken bereid te zijn een tijdelijke noodopvang voor asielzoekers te realiseren.

Het Rijk heeft een financiële regeling vastgesteld die er in voorziet dat de gemeente de realisatiekosten van opvangplekken vergoed krijgt en daarnaast een normbedrag per opvangplek ontvangt. Dit normbedrag is voor het betalen van het leefgeld en de gebruikskosten voor de opvangplekken. In november is een wijziging vastgesteld van de financiële regeling waarbij onder andere het normbedrag naar beneden is bijgesteld.

We zijn in Uithoorn begin maart gestart met de organisatie van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. We hebben een bestuursopdracht vastgesteld en de eerste vluchtelingen zijn in tijdelijke crisisnoodopvangplekken in hotels opgevangen en daarbij is voedsel, zorg en onderwijs georganiseerd. Vervolgens is gewerkt aan het realiseren van semi-permanente opvangplekken. In 2022 zijn de voor de taakstelling benodigde aantal opvangplekken, 84, gerealiseerd en is gewerkt aan het realiseren van nog meer opvangplekken zodat eind 2022 het aantal opvangplekken 96 bedraagt. Eind 2022 is gestart met de voorbereidingen van een tijdelijke noodopvang voor asielzoekers in ’t Buurtnest.

DitzijnwijUithoorn!

In het kader van diversiteit en inclusie loopt het meerjarige project DitzijnwijUithoorn! Doelen van het project zijn het versterken van de sociale samenhang, het creëren van een verbonden gemeenschap waarin kansengelijkheid is en iedereen mee doet. Dat willen we onder andere bereiken door het aanwakkeren van het maatschappelijk debat en bewustwording van eigen gedrag en filters. In 2022 zijn daarvoor verschillende acties ondernomen zoals een foto- en interviewreportage tussen mensen die elkaar niet kennen, een bijeenkomst van Over de streep en de uitgave van een publicatie met een beeld van de diversiteit aan inwoners van Uithoorn.

1.2.2 Indicatoren

De verplichte indicatoren cliënten met een maatwerkarrangement Wmo per 10.000 inwoners en het aantal jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp worden hieronder weergegeven:

Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo per 10.000 inwoners

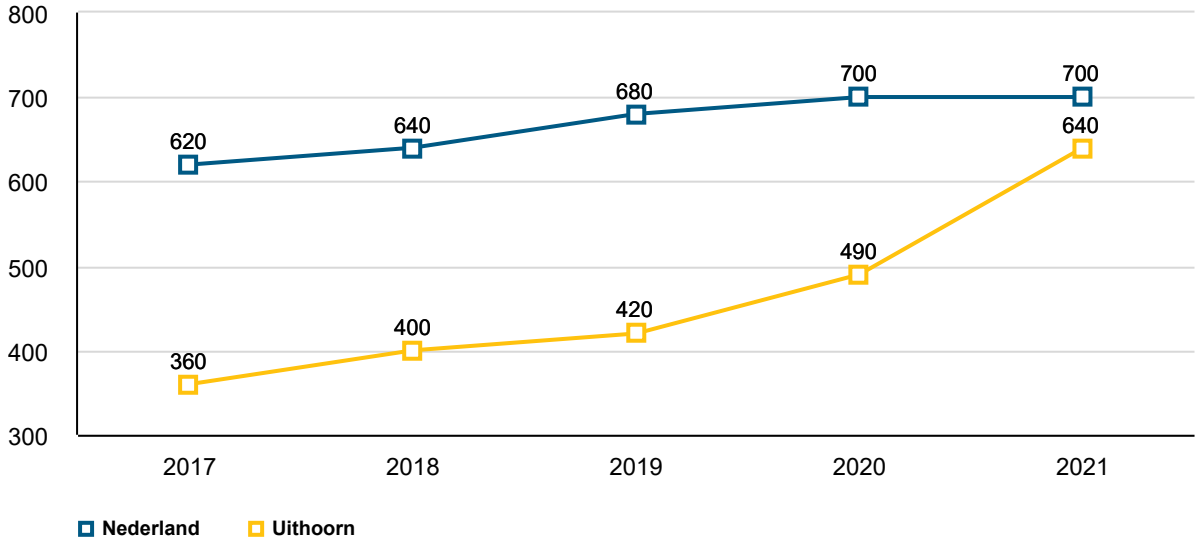

Jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp

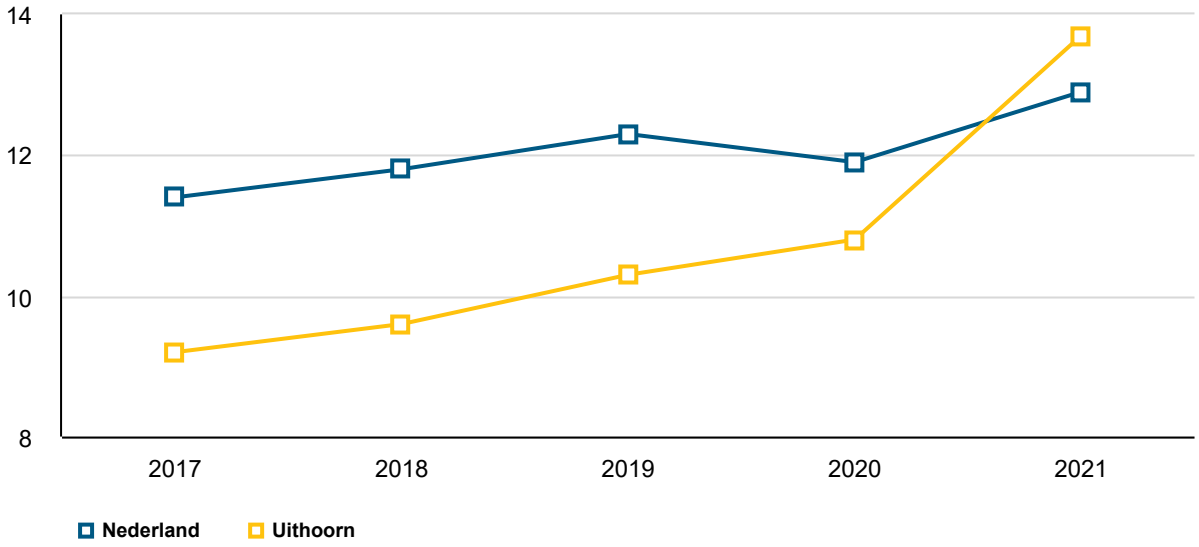

1.2.3 Overzicht baten en lasten

Maatschappelijke ondersteuning	R2021	B2022 primitief	B2022 na wijziging	R2022	Saldo
Lasten	22.745	23.237	25.935	26.305	-370
Baten	741	313	2.103	3.179	1.077
Saldo baten en lasten	-22.004	-22.925	-23.833	-23.126	707
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo reserves	-	-	-	-	-
Saldo	**-22.004**	**-22.925**	**-23.833**	**-23.126**	**707**

Toelichting

Lasten

Hogere lasten Volwasseneneducatie (€ 0,10 miljoen). Begin november is door de gemeente Amsterdam aangegeven dat er voor volwasseneneducatie een bijdrage wordt ontvangen. Dit bedrag is volledig ingezet voor Taalhuis Uithoorn.

Lagere lasten Koersplan (€ 0,05 miljoen). Na de eerste stappen richting een brede uitvraag en het werken met de omgekeerde toets is eerst de balans opgemaakt en gekeken welke verdere stappen er nog nodig zijn om die nieuwe werkwijze verder in te voeren en te borgen. De bijbehorende activiteiten zullen in 2023 uitgevoerd worden en er wordt daarom voorgesteld het daarvoor bestemde budget uit 2022 over te hevelen naar 2023.

Lagere lasten voor de compensatie vanuit het Rijk voor Sociaal en mentaal Welzijn en Leefstijl (€ 0,04 miljoen). Met name activiteiten die betrekking hebben op de langere termijn worden in 2023 voortgezet. Het restant van dit budget wordt betrokken bij de overhevelingen.

Hogere lasten regie- en uitvoeringskosten verhoogde asielinstroom (€ 0,04 miljoen). De VNG en het Veiligheidsberaad hebben samen afspraken gemaakt met het rijk om uit de opvangcrisis te komen en opvanglocaties elders in Nederland te verlichten. Naast hogere lasten staat aan de batenzijde deels hogere inkomsten uit de Hotel en Accomodatie Regeling (HAR).

Lagere lasten coronacompensatie Buurthuizen, Cultuur- Jeugdorganisatie en Kringloopwinkel (€ 0,08 miljoen). De regeling voor compensatie als gevolg van de coronacrisis aan Buurt-, Cultuur- en Jeugdorganisaties en Kringkoopwinkel is in 2022 gecontinueerd. De aanvragen waren lager dan het beschikbare budget. Het restant van dit budget wordt betrokken bij de overhevelingen.

Lagere uitgaven opvang ontheemden Oekraïne (€ 0,18 miljoen) Als gevolg van de oorlog in de Oekraïne is er door gemeenten (nood)opvang geregeld. De kosten bestaan uit Transitiekosten om gebouwen geschikt te maken voor opvang, verstrekking van leefgeld bij de gemeentelijke opvang en regie- en uitvoeringskosten. De uitgaven voor de opvang worden door het Rijk gecompenseerd, deels door de werkelijke kosten te compenseren, deels middels normbedragen per opgevangen vluchteling. Deze inkomsten staan aan de batenzijde toegelicht.

Lagere uitgaven nieuwe wet inburgering (€ 0,16 miljoen). In 2022 waren de uitgaven inburgering nog vrij beperkt. Dit heeft er mede mee te maken dat 2022 een overgangsjaar is en de aanloop tot aan de start van het inburgeringstraject (huisvesting, brede intake,

vaststelling PIP) al snel een aantal maanden kan duren. Uithoorn vormt hierin overigens geen uitzondering, dit beeld is landelijk zichtbaar. De uitgaven voor de nieuwe wet Inburgering worden gefinancierd vanuit een specifieke uitkering van het Rijk (SPUK). De lagere lasten leidt dus tot eenzelfde bedrag aan lagere inkomsten en is derhalve budgettair neutraal. De niet bestede middelen mogen de komende jaren alsnog worden ingezet.

Lagere lasten Ontwikkelvisie Integraal Huisvestingplan (IHP) (€ 0,03 miljoen). De Ontwikkelvisie gezond, kansrijk en veilig opgroeien in Uithoorn is vanuit het Integraal Huisvestingsplan ontstaan. Het traject heeft zich gedurende 2022 ontwikkeld tot een visie Uithoorn breed. Daarnaast is de Ontwikkelvisie onderdeel van de visie op de nieuwbouw van de Vuurvogel. In dit kader zijn de kosten die in 2022 gemaakt zijn voor de Ontwikkelvisie op het krediet van de Vuurvogel geboekt. Omdat in 2023 de Ontwikkelvisie verder uitgerold zal worden Uithoorn breed zal het restant betrokken worden bij de overhevelingen.

Hogere lasten als gevolg een hogere toerekening aan interne uren en inhuur voor dit deelprogramma (€ 0,09 mln). Dit betreft een verschuiving tussen de deelprgramma's. Beschikbare vacatureruimte binnen het programma Samenleving is afgewogen tegenover diverse actuele ontwikkelingen en prioriteiten om deze binnen het totale beschikbare formatiebudget van het programma Samenleving uit te kunnen voeren.

Hogere lasten inhuur Sociaal team (€ 0,10 miljoen). De samenwerking met Blijvend Veilig en de daaruit volgende verzwaring van de casuïstiek zorgt voor een verandering van werkzaamheden en werkwijze voor de casusregisseurs binnen het team. Begin 2022 is middels detachering een ervaren regisseur aangetrokken met ervaring met (preventieve) jeugdbeschermingscasussen. Op die manier is de expertise binnen het team gehaald om direct deze specifieke casussen te kunnen oppakken. Voor de casusregisseurs binnen het Sociaal Team is in 2022 en 2023 ingezet op training en opleiding om de regisseurs de handvatten te geven om met de nieuwe (verzwaarde) uitdagingen binnen de casuïstiek, om te gaan. Tegenover deze hogere lasten staat eenzelfde bedrag aan baten vanuit een doorbetaling van de gemeente Amsterdam met betrekking tot gelden die zij hebben ontvangen van het Rijk voor de versterking gemeentelijke dienstverlening (naar aanleiding van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK).

Lagere lasten voor WMO voorzieningen door met name lagere lasten Huishoudelijke hulp en hogere lasten voor WMO begeleiding (€ 0,10 miljoen).

Hogere lasten Specialistische Jeugdzorg (€ 0,69 miljoen) met name als gevolg van hogere uitgaven voor (1) zogenaamde 'Individuele betaalovereenkomsten' (€ 0,16 miljoen) en voor (2) de nieuwe financieringssystematiek (€ 0,33 miljoen), waarbij het opnemen van een vooruitbetaalde post niet meer is toegestaan. Daarnaast zijn er hogere uitgaven als gevolg van hogere afrekeningen voor de lumpsum (ad. € 0,16 miljoen) en overige kleine verschillen (€ 0,04 miljoen)

Ad (1) Naast de reeds gecontracteerde jeugdzorg voor enkelvoudige en hoogspecialistische jeugdzorg maken we indien nodig ook gebruik van Individuele Betaalovereenkomsten (IBO's) voor het inzetten van jeugdzorg die niet gecontracteerd is. Dit doen we bijvoorbeeld om maatwerk te kunnen bieden of om snel hulp te kunnen inzetten als dat dringend nodig is en er sprake is van wachtlijsten bij gecontracteerde aanbieders. In 2022 zagen we een stijging van de uitgaven voor IBO's. Een nadere analyse van die stijging vindt momenteel plaats en moet uitwijzen wat hiervan de oorzaken zijn en wat mogelijke beheersmaatregelen zijn.

Ad (2) In 2021 werd een deel van de kosten (net als de voorgaande jaren) als 'vooruitbetaald' op de balans opgenomen, omdat de zorg doorliep naar 2022. Op deze

manier werden de kosten dus toegerend aan het jaar waarop de levering van zorg ook plaatsvond. Deze vooruitbetaalde kosten in 2021 zijn dus als uitgaven in 2022 verantwoord. De nieuwe lumpsum is gemaakt op basis van andere afspraken, namelijk een aantal cliënten in zorg in het huidige jaar. Hiermee komen de totale kosten van de lumpsum ook in 2022 terecht en vindt er geen boeking op de balanspost 'vooruitbetaald' plaats. Dit leidt tot een eenmalige verhoging van de uitgaven.

Lagere lasten (€ 0,01 miljoen) door diverse overige kleine verschillen kleiner dan € 0,1 miljoen

Baten

Hogere inkomsten volwasseneneducatie (€ 0,11 miljoen). Lagere inkomsten nieuwe wet Inburgering (€ 0,16 miljoen). Deze mutatie staat reeds toegelicht bij de verschillenanalyse van de lasten in dit deelprogramma.

Hogere inkomsten verhoogde asielinstroom vanuit de Hotel en Accomodatie Regeling (HAR) gelden (€ 0,03 miljoen). Lagere inkomsten nieuwe wet Inburgering (€ 0,16 miljoen). Deze mutatie staat reeds toegelicht bij de verschillenanalyse van de lasten in dit deelprogramma.

Hogere inkomsten Sociaal team door een bijdrage vanuit de regionale POK-middelen (Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag) voor versterking van de wijkteamfunctie en deze zijn bestemd voor de doorontwikkeling regisseurs met betrekking tot zwaardere casuïstiek (€ 0,10 miljoen).

Hogere vergoeding opvang ontheemden Oekraïne (€ 0,71 miljoen). Dit betreft een vergoeding voor kosten die zijn gemaakt voor de uitgaven van de (nood)opvang ontheemden Oekraïne. Deze staan inhoudelijk toegelicht aan de lastenzijde van dit deelprogramma. Daarnaast heeft deze vergoeding ook betrekking op een vergoeding van kosten die bij met name het programma Organiseren zijn verantwoordt. Deze hebben met name betrekking op overhead taken voor het Projectteam en uitvoeringskosten Duo+.

Lagere inkomsten nieuwe wet Inburgering (€ 0,16 miljoen). Deze mutatie staat reeds toegelicht bij de verschillenanalyse van de lasten in dit deelprogramma.

Hogere inkomsten voor vergoeding (uitvoerings)kosten Toeslagenaffaire (€ 0,06 miljoen). Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van compensatie aan de gedupeerden van de Toeslagenaffaire. Deze compensatie heeft betrekking op verstrekkingen binnen de bijzondere bijstand, kwijtschelding gemeentelijke belastingen en schulden. Zowel de verstrekkingen als de uitvoeringskosten worden door het Rijk (deels) gecompenseerd en krijgen hiervoor een vergoeding.

Hogere baten door teruggave duurzame zorg Jeugd (€ 0,12 miljoen). Dit is te verklaren doordat zowel de maand waarin de zorg start als de maand waarin de zorg eindigt voor een volledige maand wordt betaald, terwijl in beide maanden niet op alle dagen zorg geleverd wordt op dat traject. Om deze reden vindt er een verrekening plaats en worden niet geleverde (maar wel betaalde) dagen teruggevorderd van de jeugdzorgaanbieders.

Hogere inkomsten diverse mutaties, zoals vergoeding UWV voor langdurige ziekte, doorbelasting inzet personeel voor andere gemeente en hogere eigen bijdrage WMO (€ 0,1 miljoen).

1.2.4 Budgetoverheveling

1.2.4.1 Coronacompensatie maatschappelijke organisaties inzetten voor energiecompensatie (€ 77.400)

Stijgende energiekosten hebben ook een effect op maatschappelijke organisaties en sportverenigingen in Uithoorn en De Kwakel. Organisaties kunnen daardoor in de financiële problemen komen of omvallen. Dit is een onwenselijk effect. Het Rijk onderkent deze problemen en is daarom voor deze organisaties een compensatieregeling aan het uitwerken. Onduidelijk is nog welk bedrag de gemeente Uithoorn hiervoor gaat krijgen. Voorgesteld wordt om het restant van de middelen van de coronacompensatie 2021 ad € 77.396 over te hevelen naar 2023 voor een compensatieregeling voor energiekosten bij maatschappelijke organisaties in Uithoorn en De Kwakel.

1.2.4.2 Aanvullend steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl (€ 37.500)

Het aanvullend steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl, dat beschikbaar is gesteld in 2021 in de tweede turap is voor een groot gedeelte uitgegeven. De lange termijn benadering die we hanteren maakt het noodzakelijk dat de activiteiten doorlopen in 2023 en vandaar dat voorgesteld wordt de resterende middelen uit 2022 over te hevelen naar 2023.

1.2.4.3 Koersplan (€ 47.400)

Na de eerste stappen richting een brede uitvraag en het werken met de omgekeerde toets is in de loop van 2022 de balans opgemaakt en gekeken welke verdere stappen er nog nodig zijn om die nieuwe werkwijze verder in te voeren en te borgen. De bijbehorende activieiten zullen in 2023 uitgevoerd worden en er wordt voorgesteld het daarvoor bestemde budget uit 2022 over te hevelen naar 2023.

1.2.4.4 Praktijkondersteuner Jeugd GGZ (€ 15.000)

De beschikbare extra financiele middelen voor de praktijkondersteuners jeugd ggz zijn in 2022 niet uitgegeven. Dit heeft ermee te maken dat een aantal projecten waar de praktijkondersteuner jeugd ggz bij aan kan sluiten nog niet lopend waren in 2022. Er wordt verwacht dat extra inzet van de praktijkondersteuner jeugd ggz in 2023 wenselijk is. Om te kijken welke invulling dit precies het beste kan krijgen wordt de invulling gezamenlijk met de praktijkondersteuners jeugd ggz in Q1 2023 besproken en kunnen vervolgens deze middelen in 2023 alsnog ingezet worden.

1.2.4.5 Ontwikkelvisie gezond, veilig en kansrijk opgroeien (€ 20.000)

De Ontwikkelvisie gezond, veilig en kansrijk opgroeien in Uithoorn heeft in 2022 vorm gekregen. Samen met verschillende partijen zoals ouders, kinderdagverblijven, basisonderwijs, voortgezet onderwijs, maatschappelijke partners is er gekomen tot het manifest gezond, veilig en kansrijk opgroeien in Uithoorn. Dit manifest zal in 2023 verder uitgerold worden in Uithoorn. De werkgroep gaat ermee aan de slag wat dit verder concreet betekent voor veranderingen in Uithoorn en waar we met elkaar aan gaan werken. De resterende middelen uit 2022 zullen worden ingezet voor de begeleiding van het vervolgtraject en de bijbehorende activiteiten.

1.3 Werk en Inkomen

1.3.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Inwoners nemen zo veel mogelijk zelfstandig deel aan de samenleving.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

1. Vergroot het perspectief en de kansen voor inwoners om zelf in inkomen te voorzien.
2. Organiseer een integrale toegang tot een adequate ondersteuning voor inwoners.

Acties - Welke acties zouden we daarvoor uitvoeren?

Versterken verbinding met regionale en lokale ondernemers

In 2022 is een nieuw contract gesloten voor de invulling van het accountmanagement. Binnen de gemeente Uithoorn zijn 2 accountmanagers actief. De accountmanager bouwt duurzame banden op met werkgevers en is voor hen een adviseur en vraagbaak. Met deze inzet wordt beoogd de volgende doelen te bereiken;

- Er worden banen geacquireerd bij werkgevers in de regio
- Zo veel mogelijk mensen structureel uit te plaatsen op regulier werk
- Het creëren van één gezicht als aanspreekpunt richting lokale ondernemers. (voor advies en als vraagbaak)

Op regionaal niveau is het regionaal werkcentrum (RWC) ook in 2022 actief geweest. Hier wordt een match gemaakt tussen bedrijven die werknemers nodig hebben en bedrijven waarbij ontslagen dreigen. Het doel is om vroegtijdig te bemiddelen ter voorkoming van werkloosheid.

Toewerken naar integrale werkwijze en toegang o.b.v. acties koersplan

de klantmanagers en adviseurs zijn getraind in de werkwijze van de omgekeerde toets. Zij hebben regelmatig overleg om elkaar te toetsen op casusniveau. Dit zorgt voor het opdoen van ervaring en het helpt bij het inbedden van deze werkwijze in het dagelijks werk.

Uitvoering nieuwe re-integratienota 'Iedereen telt mee'

Naar aanleiding van de nieuwe re-integratienota is de aanbesteding voor re-integratiediensten afgerond. De nieuwe partners zijn in het voorjaar gestart met hun dienstverlening. Tevens is een start gemaakt aan het herzien van de re-integratieverordening en de afstemmingsverordening. Beide documenten worden geüpdatet, beter leesbaar en er komt meer ruimte voor maatwerk.

In 2022 is de pilot jongerenloket uitgevoerd. Binnen deze pilot is de dienstverlening en de doelgroep van de jongerencoach uitgebreid. Volgens de pijlers school, werk en geldzorgen wordt individueel maatwerk geleverd. De jongere wordt één op één ondersteund met als doel de zelfredzaamheid te versterken. De pilot bleek al snel een behoefte te vullen. Zowel bij de jongere zelf als binnen de interne organisatie en externe partners. De persoonlijke aandacht en benadering zorgen voor een beter contact met de jongeren en daardoor betere ondersteuning en inzet van hulp. Een vast aanspreekpunt is van toegevoegde waarde. Helaas bleek ook dat de problematiek onder de jongeren groot is en verergert. Het is wenselijk de specifieke inzet op deze doelgroep voort te zetten. De dienstverlening wordt in 2023 dan ook gecontinueerd.

Uitvoering geven aan acties armoedenota

De nota touwtjes aan elkaar knopen, loopt dit jaar (2022) af. Met de cijfers van de armoedemonitor en de effectenrapportage wordt inzicht gegeven in de armoedesituatie van Uithoorn in 2021 (de resultaten van het onderzoek zijn in december aan de Commissie gepresenteerd?). Deze inzichten evenals uitkomsten, vormen de basis voor de nieuwe bestaanszekerheidsnota die in het najaar van 2023 aan de Raad zal worden voorgelegd.

- De verordeningen Individuele studietoeslag (ISS) en individuele inkomenstoeslag (IIT) Uithoorn 2019 zijn aangepast net als het Declaratiefonds kindpakket, maatschappelijke participatie volwassenen en maatschappelijke participatie Ouderen Uithoorn 2019, in lijn met de waarden uit het Koersplan
- Vroegsignalering; na maanden coronatijd, zijn de huisbezoeken als gevolg van betalingsachterstanden van start gegaan, wekelijks diverse bezoeken. Na een piek net na de zomer, zakte het aantal signalen heel lichtjes richting eind van het jaar.
- Samenwerking aangegaan met Over Rood en Nationale Schuldhulproute (NSR). Over Rood helpt ondernemers met geldzorgen en de NSR helpt inwoners bij het vinden van de juiste financiële ondersteuning binnen de gemeente.
- Kwikstart app jongeren live in mei 2022- korte lijnen en directe aanspreekpunten voor jongeren die met diverse vragen zitten, van wonen, werken, tot wat er verandert als je 18 jaar wordt
- Uitbreiding collectieve zorgverzekering, met een extra pakket en hogere bijdrage gemeente, na aantal jaren van niet herijken van maandelijkse bijdrage. (per januari 2023 ook een basispakket, bedoeld voor mensen met weinig zorgkosten, die nu vaak zorg mijden, waaronder jongeren). Spreekuren collectieve zorgverzekering in december op drie verschillende locaties, veel animo, en veel waardering voor de nieuwe locatie in de bibliotheek en in de Kwakel.
- Convenant Voedselbank verlengd voor een langere termijn: voor 6 jaar (2022-2027)

Inbedding pilot kinderarmoede in reguliere samenwerking maatschappelijke partners

Er is een stevig netwerk tot stand gekomen tussen maatschappelijke partners om kinderarmoede snel te signaleren en mensen door te verwijzen naar de juiste hulpverlening.

Snelle participatie nieuwkomers in de samenleving

In 2022 zijn de eerste inburgeraars die onder de nieuwe Wet inburgering vallen in de gemeente Uithoorn gehuisvest. Voor de meeste van hen is inmiddels een Plan Inburgering en Participatie (PIP) opgesteld, die de basis vormt voor het inburgerings- en participatietraject. Re-integratiepartner Matchez is via een aanbesteding aangesteld voor de begeleiding richting (vrijwilligers)werk. Hier wordt zo snel mogelijk na vaststelling van het PIP mee gestart.

Statushouders worden gedurende de eerste 6 maanden financieel ontzorgd, waarbij in ieder geval de huur en zo mogelijk ook de zorgverzekering worden ingehouden op de uitkering. Daarnaast is samen met Uithoorn voor Elkaar (Taalhuis) een traject ontwikkeld voor statushouders om ze te begeleiden richting financiële zelfredzaamheid. Deze trajecten zijn gestart in januari 2023, omdat de aanloop meer tijd in beslag heeft genomen dan voorzien.

Overige acties

Gemeenten kregen vanuit het Rijk de opdracht om de eenmalige energietoeslag 2022 uit te keren aan de doelgroep met een laag inkomen. In mei is de energietoeslag van € 1.300 uitgekeerd aan huishoudens met een inkomen tot 120% Wettelijke Sociaal Minimum (WSM). In oktober na diverse signalen van huishoudens die wel in nood zaten maar (net) buiten de

toeslag vielen, is de doelgroep verbreed naar 130% van het WSM. De inschatting was dat hiermee ongeveer 1.260 huishoudens bereikt zouden worden, ruim 260 huishoudens meer dan in de berekening van de huishoudens tot 120% WSM.

1.3.2 Indicatoren

Personen met een bijstandsuitkering

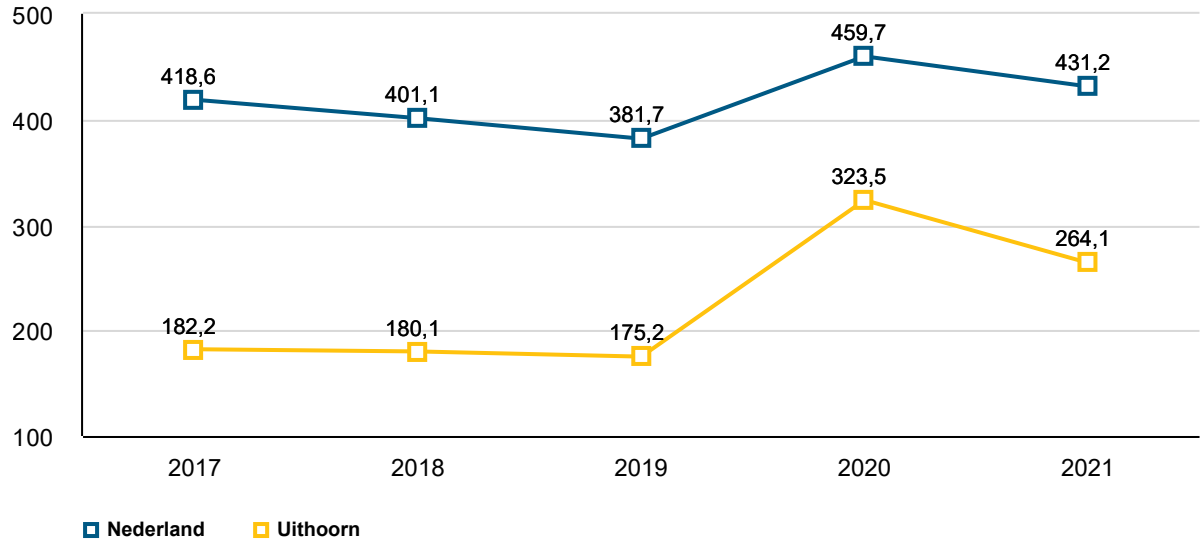

aantal per 10.000 inwoners van 18 jaar en ouder

1.3.3 Overzicht baten en lasten

Werk en inkomen	R2021	B2022 primitief	B2022 na wijziging	R2022	Saldo
Lasten	12.005	10.025	12.651	12.441	210
Baten	7.606	5.419	5.666	6.274	608
Saldo baten en lasten	-4.398	-4.606	-6.986	-6.167	819
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo reserves	-	-	-	-	-
Saldo	**-4.398**	**-4.606**	**-6.986**	**-6.167**	**819**

Toelichting

Lasten

Lagere lasten als gevolg een lagere toerekening aan interne uren en inhuur voor dit deelprogramma (€ 0,13 miljoen). Dit betreft een verschuiving tussen de deelprogramma's. Beschikbare vacatureruimte binnen het programma Samenleving is afgewogen tegenover diverse actuele ontwikkelingen en prioriteiten om deze binnen het totale beschikbare formatiebudget van het programma Samenleving uit te kunnen voeren.

Lagere lasten voor het verstrekken van loonkostensubsidies (€ 0,02 miljoen).

Lagere lasten binnen gemeentelijke armoedebeleid (€ 0,07 miljoen). Voor de uitvoering van de pilot levensgebeurtenissen, is een externe partner bereid gevonden met een lagere drempel en breder bereik. De verwachting is dat in 2023 dit bedrag wel volledig besteed zal worden. Daarnaast is er een onderbesteding op een incidenteel budget voor de pilot

vroegsignalering; vanwege de beperkingen begin 2022 als gevolg van Corona kwamen de huisbezoeken pas later op gang. Dit restant zal worden betrokken bij de overhevelingen.

Hogere lasten voor het treffen van een voorziening dubieuze debiteuren met betrekking tot verstrekt bedrijfskapitaal in het kader van de Tozo (€ 0,23 miljoen). Wanneer er geen aflossingscapaciteit is, of sprake van schuldsanering, worden de vorderingen als oninbaar opgenomen. De afboekingen van oninbare debiteuren worden gecompenseerd door het Rijk en staan derhalve ook als baten opgenomen binnen dit deelprogramma.

Hogere lasten in het kader van verstrekkingen bijzondere bijstand in de vorm van leefgeld voor opvang ontheemden Oekraïne (ad. € 0,13 miljoen). Deze verstrekkingen worden vergoed door het Rijk en zijn opgenomen bij de baten binnen dit deelprogramma.

Hogere lasten in het kader van verstrekkingen bijzondere bijstand voor gedupeerden van de Toeslagenaffaire (€ 0,11 miljoen). Hiertegenover staan baten als vergoeding voor de gemaakte kosten.

Lagere lasten voor verstrekkingen en uitvoeringskosten met betrekking tot Energietoeslag (€ 0,22 miljoen). Het Rijk heeft gemeenten een compensatie gegeven voor het verstrekken van Energietoeslag aan inwoners met een laag inkomen. De gemeente heeft in 2022 huishoudens, die leven van 130% van het sociaal minimum, Energietoeslag uitbetaald. De termijn voor het aanvragen van Energietoeslag loopt door tot en met 31 januari 2023. Als gevolg hiervan heeft nog niet voor alle aanvragen in 2022 een verstrekking plaatsgevonden.

Lagere lasten re-integratie en WSW (€ 0,21 miljoen). In 2022 zijn minder re-integratietrajecten ingezet dan verwacht. Het aantal uitkeringsgerechtigden is gedaald waardoor minder inzet nodig is. Daarnaast zien we dat een groot deel van de resterende groep uitkeringsgerechtigden een relatief grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft en nog niet klaar is voor re-integratie naar werk. Voor sommige is eerst activering, rust of andere zorg nodig voordat de weg naar werk ingezet kan worden. Een deel van deze groep zal op termijn aangemeld worden bij AM match en dus niet via de overige re-integratiediensten worden bemiddeld.

Lagere lasten door diverse overige kleine verschillen (€ 0,03 miljoen)

Baten

Hogere baten terugvorderingen (€ 0,19 miljoen) In 2022 zijn binnen de bijzondere bijstand meer kosten voor eerste huisinrichting statushouders verstrekt. Dit betreft in beginsel een 3 jarige lening en wordt derhalve ook als terugvordering opgenomen. De aflosingscapaciteit van deze groep is echter beperkt. Een groot deel van deze vorderingen wordt daarom als voorziening dubieuze debiteuren binnen het programma Organiseren opgenomen. Daarnaast is er vanaf eind 2021 een handhavingsmedewerker, waardoor er meer teruggevorderd wordt aan uitkeringen.

Hogere baten voor opnemen voorziening dubieuze debiteuren Tozo als vordering (€ 0,23 miljoen).

Hogere baten als vergoeding voor de verstrekkingen van gedupeerden van de Toeslagenaffaire. (€ 0,11 miljoen).

Hogere baten vergoeding verstrekkingen leefgeld Oekraïne (€ 0,13 miljoen)

Lagere baten BUIG (€ 0,04 miljoen). In oktober 2022 is de definitieve beschikking van de gebundelde uitkering voor het bekostigen van bijstandsuitkeringen binnen gekomen. Deze valt lager uit.

Lagere baten door diverse overige kleine verschillen (€ 0,01 miljoen)

1.3.4 Budgetoverheveling

1.3.4.1 Pilot vroegsignalering (€ 23.612)

In 2022 is de pilot vroegsignalering uitgevoerd, waarbij huisbezoeken gedaan worden op basis van een match van betalingsachterstanden van vaste lasten. De signalen van achterstanden lopen op, en de behoefte aan het ondervangen van achterstanden in een vroeg stadium, voorkomt erger. Vanwege de beperkingen begin 2022 aan huisbezoeken als gevolg van Corona is niet het volledige beschikbare budget in 2022 hiervoor ingezet. Voorgesteld wordt om de resterende € 23.612 over te hevelen naar 2023, voor continuering en waar mogelijk uitbreiding van deze pilot, om meer inwoners vroegtijdig in beeld te hebben en te begeleiden naar de juiste ondersteuning.

1.4 Veiligheid

1.4.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. De gemeente Uithoorn is een aantrekkelijke woongemeenschap waar geweld, overlast en onveilige situaties niet acceptabel zijn.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

1. Vergroot de inwonersbetrokkenheid en de preventie.
2. Voorkom escalatie van complexe casussen.

Acties - Welke acties zouden we daarvoor uitvoeren?

Doorontwikkeling van participatie/preventie

De opgave gerichte wijkaanpak zorg en veiligheid is doorontwikkeld van een pilot, naar 3 vaste wijknetwerken. Deze wijknetwerken werken samen met de gemeente en partners aan de hotspots in de wijk op het gebied van zorg en veiligheid. Er hebben onder meer diverse buurtschouwen plaatsgevonden, een samenwerkingsovereenkomst wijknetwerk zorg en veiligheid Oude Dorp is getekend door gemeente, politie, St. Oranjebuurt en PerMens en in het najaar heeft een bijeenkomst met de wijknetwerken en ketenpartners over zorg en welzijn plaatsgevonden.

Plan van aanpak jaarwisseling jeugdoverlast

Voor de aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit zijn er diverse persoonsgerichte aanpakken gerealiseerd voor probleemjeugd. Eveneens is er een structuur voor monitoring en samenwerking met de partners in het netwerk. Ook preventief wordt er, mede door (specialistisch) jongerenwerk, ingezet op het begeleiden van jeugd. Nieuw in 2022 was de aanpak gericht op jonge aanwas en het inrichten van het info- en adviespunt Zijdelwaard in winkelcentrum Zijdelwaardplein. Zowel partners, winkeliers, en inwoners (jong en oud) weten het info- en adviespunt goed te vinden. Vermeldingswaardig is dat de cijfers rondom jeugdoverlast in de tweede helft van 2022 zijn gedaald.

Doorontwikkeling van de verbinding tussen veiligheid en zorg

Er is blijvende aandacht voor het snijvlak tussen zorg en veiligheid. De (door)ontwikkeling van het meldpunt zorg en overlast (MZO) en de samenwerking met Blijvend Veilig zijn resultaten van deze ontwikkelingen in 2022.

Blijvend Veilig is (als proeftuin) een samenwerking van Jeugdbescherming regio Amsterdam, Blijf Groep, Veilig Thuis, Raad voor de Kinderbescherming, William Schrikker Stichting en gemeenten in Amsterdam-Amstelland. Deze organisaties werken samen om de thuissituatie voor mensen en gezinnen weer veilig te maken. Streven is om niet meer door te verwijzen, maar om alle hulp en kennis die nodig is om te helpen in te zetten of erbij te halen. Zo wil Blijvend Veilig zorgen voor een blijvend veilige basis voor iedereen van 0 tot 100 jaar.

Structureel inbedden van de aanpak van georganiseerde criminaliteit (ondermijning)/verder uitbouwen van de bestuurlijke aanpak

De instrumenten in de bestuurlijke aanpak worden vast toegepast en zijn geborgd. In de aanpak van ondermijning wordt regionale samenwerking nagestreefd. Er is aansluiting op het programma weerbare sierteelt. Er worden regelmatig integrale controles uitgevoerd en er wordt gewerkt aan de weerbaarheid van de gemeente. Voor dit laatste onderwerp zijn

speciale voorlichtingen gegeven aan teams binnen de gemeentelijke organisatie, Duoplus en aan de gemeenteraad.

Wet verplichte GGZ

Op 1 januari 2020 traden, na een lang en complex parlementair traject, de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) en de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten (Wzd) in werking. In oktober 2022 is de (landelijke) wetsevaluatie gepubliceerd. In het algemeen komt uit het evaluatieonderzoek naar voren dat talrijke onderdelen van de Wvggz en de Wzd de implementatie en de uitvoerbaarheid van beide wetten bemoeilijken. In het evaluatierapport worden zeventig aanbevelingen gedaan tot verbetering van de inhoud of de uitvoering van de Wvggz en de Wzd. Een wetswijziging is voorhanden, tot die tijd wordt gewerkt aan oplossingen in de uitvoering met de huidige wet.

Doorontwikkeling verbinding met het Actiecentrum Veiligheid en Zorg

Op diverse onderwerpen is aansluiting met het AcVZ, waar hieronder een korte toelichting op deze onderwerpen:

- **Top400** Hierin wordt integrale regie gevoerd op jongeren (van 12 tot en met 23 jaar) die al meermaals met politie in aanraking zijn gekomen in verband met (verdenking van) misdrijven, en bij wie bovendien een aantal zorgelijke signalen zichtbaar is.
- **Top600** Een intensieve, integrale en persoonsgerichte aanpak, gericht op een doelgroep (tot 30 jaar) die zware delicten pleegt met veel impact op het slachtoffer, diens omgeving en het veiligheidsgevoel van de inwoners van de regio Amsterdam-Amstelland. Hierbij wordt samengewerkt met meer dan 40 partners vanuit veiligheid, zorg en sociaal domein.
- **Doorgroeiers** worden omschreven als personen die zowel een schakel zijn tussen de Jonge aanwas en de zware georganiseerde criminaliteit, als een rol hebben bij het werven van kwetsbare jongeren. Nauwe samenwerking met een aantal partners waaronder Politie, Meldpunt Zorg- en Woonoverlast, Dienst Justitiële Inrichtingen, 3 reclasseringsorganisaties en Regionale Informatie- en Expertise Centra ligt aan de basis van deze manier van werken en is erop gericht de personen in regie een ander pad te laten kiezen dan het criminele.

Overige acties

Veiligheidsbeleid 2023 - 2026

In september heeft de gemeenteraad het nieuwe Veiligheidsbeleid 2023 - 2026 vastgesteld. Het nieuwe beleid schetst het fundament voor de uitvoering van het beleid en de context van de gemeente Uithoorn op het gebied van veiligheid. Het Integraal Veiligheidsbeleid 2023 - 2026 betreft een continuering van het bestaande beleid met extra aandacht voor jeugdoverlast, jeugdcriminaliteit, ondermijning en de thema's op het snijvlak van zorg en veiligheid.

Kwetsbare meiden

In 2022 is er vanuit Zorg en Veiligheid verder ingezet op de doelgroep kwetsbare meiden, waardoor er meer in- en overzicht is verkregen op de omvang van de doelgroep en de samenhangende (complexe) problematiek. Er wordt zowel ingezet op preventie, als het bieden van zorg en ondersteuning in casuïstiek, alsook deskundigheidsbevordering en samenwerking van de (keten)partners. Daarbij is ook gebleken dat er nog een aantal zaken verder ingericht moeten worden om deze aanpak goed te kunnen borgen en verstevigen. Hier wordt in 2023 verder gevolg aan gegeven

Diverse veiligheidsactiviteiten

Verder zijn er diverse voorlichtingen georganiseerd gericht op veilig ondernemen, senioren en digitale veiligheid en zijn er projecten gestart rondom de verkeersveiligheid bij basisscholen.

1.4.2 Indicatoren

Veiligheidsindex

Een lagere waarde staat voor een beter veiligheidscijfer. De regio bestaat uit de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Het eenduidige samengestelde veiligheidscijfer wordt niet meer gehanteerd in de veiligheidsindex. Hieronder nog wel de deelindexen criminaliteit, overlast, veiligheidsbeleving en de nieuwe variabele de ervaren slachtofferschap

Criminaliteit, overlast en veiligheidsbeleving

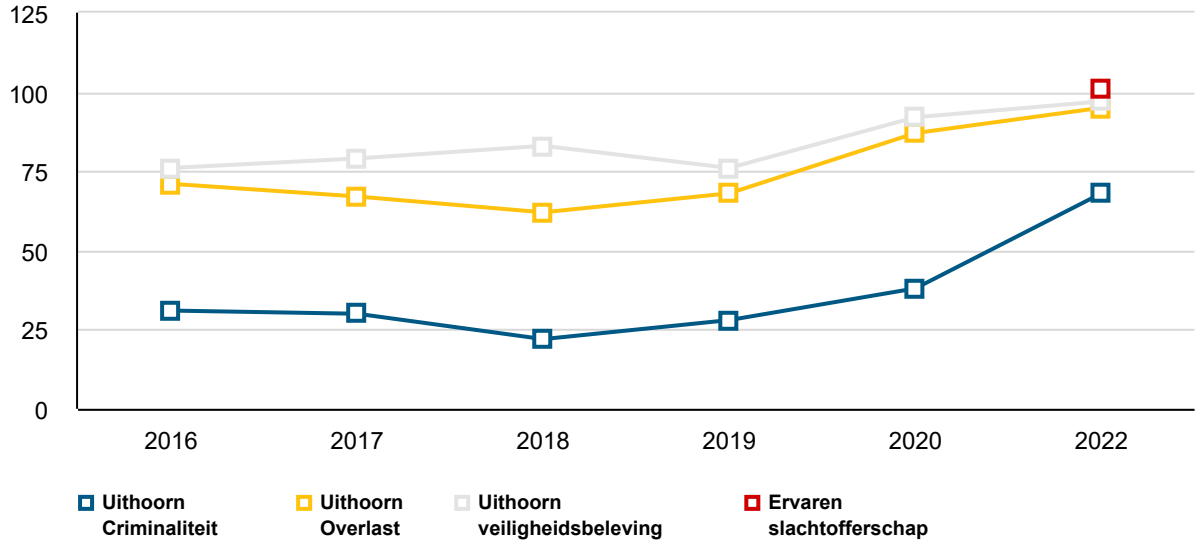

1.4.3 Overzicht baten en lasten

Veiligheid	R2021	B2022 primitief	B2022 na wijziging	R2022	Saldo
Lasten	3.204	3.342	3.260	3.283	-23
Baten	257	66	9	9	-
Saldo baten en lasten	-2.947	-3.275	-3.251	-3.273	-23
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo reserves	-	-	-	-	-
Saldo	**-2.947**	**-3.275**	**-3.251**	**-3.273**	**-23**

Op dit deelprogramma zijn geen verschillen groter dan € 0,1 miljoen toe te lichten.

Wonen

2.1 Woonomgeving 46
2.2 Woonbeleid 51
2.3 Ruimtelijke ontwikkeling 55

Gemeente Uithoorn